

Kokoomuksen eduskuntavaaliohjelma 2019: Luotamme Suomeen

Julkaistu: 28.02.2019 Julkaisut Poliitiikka Turvallisuus Ulkopoliitiikka
Kokoomuksen eduskuntavaaliohjelma 2019

Luotamme Suomeen

Me suomalaiset olemme maailman luotettavin kansa. Olemme aina hoitaneet hommamme ja pärjänneet, vaikeissakin paikoissa. Meillä on kaikki edellytykset jatkaa Suomen menestystarinaa vielä hienompana kuin tähän saakka.

Yhdessä pystymme entistä parempaan.

Kokoomuksella on selvä näkemys siitä, millainen Suomi menestyy, ja mitä menestyksen saavuttamiseksi pitää tehdä. Luotamme Suomeen. Ja luotamme suomalaisiin. Suomalaiset ansaitsevat lisää toivoa ja uskoa tulevaisuuteen. Hyvinvointimme lisääntyy, kunhan vapautamme suomalaiset tekemään ja toteuttamaan itseään. Kokoomuksen tavoitteena on Suomi, jossa jokainen saa kehittää itseään, saa innostua ja onnistua sekä osallistua kykyjensä mukaan. Saa myös epäonnistua ja tarvita apua, silloin autetaan.

“Reilu yhteiskunta tarjoaa jokaiselle eväät hyvän elämän rakentamiseen.”

Kokoomuksen tavoitteena on Suomi, jossa sääntely ei ole toimeliaisuuden este. Maa, jossa on turvallista elää ja tehdä. Vakaa yhteiskunta, jossa taloutta hoidetaan vastuullisesti.

Saa tehdä -Suomessa työelämä uudistetaan nykyistä joustavampaan ja tasa-arvoisempaan suuntaan. Niin työtä tekevillä kuin töitä etsivillä on mahdollisuus päivittää osaamistaan. Työelämän asioista sovitaan yhä enemmän siellä, missä asiat parhaiten tunnetaan eli työpaikoilla. Kunnianhimoinen perhevapaaudistus parantaa erityisesti naisten asemaa työmarkkinoilla. Työtä voi jatkossa joustavasti yhdistää opiskeluun tai yrittämiseen ja omaan perhetilanteeseen. Myös työelämän ulkopuolella olevilla on tekemisen ja osallisuuden mahdollisuuksia.

Verotus on meille väline mahdollistaa ihmisten hyvinvointi ja yhteiskunnan rattaiden pyöriminen. Verot ovat ihmisten rahoja, ja me haluamme ottaa niistä yhteiseen käyttöön vain sen, mikä on välttämätöntä. Näin kannustamme tekemään enemmän. Työn ja yrittämisen sijaan verotamme enemmän päästöjä ja haittoja. Käytämme verotusta ilmastonmuutoksen torjuntaan.

Reilu yhteiskunta tarjoaa jokaiselle eväät hyvän elämän rakentamiseen. Se on mahdollisuuksien tasa-arvoa. Jokainen voi myös luottaa siihen, että vaikeassa paikassa yhteiskunta ja turvaverkot kantavat ja auttavat takaisin jaloilleen. Sosiaaliturvaa uudistetaan tekemiseen, aktiivisuuteen ja itsensä kehittämiseen kannustavaksi. Sellaiseksi, että työn tekeminen kannattaa aina.

Suomi on avoin, kansainvälinen ja turvallinen. Maa, joka tekee kestäviä ratkaisuja ympäristön, ilmaston ja turvallisuuden eteen niin kansallisesti kuin yhdessä muiden kanssa Euroopassa ja maailmalla.

Sellaisessa Suomessa jokainen voi luottaa siihen, että juuri hänelle käy hyvin.

Hyvinvointi perustuu työhön

Suomi on pohjoismainen hyvinvointiyhteiskunta, joka monilla mittareilla on ihmisille yksi maailman parhaista tai paras maa.

Suomi huolehtii perusoikeuksista ja turvallisuudesta sekä ympäristöstä. Se tarjoaa tasa-arvoiset mahdollisuudet oppia, kehittyä ja kasvaa, yrittää, tehdä työtä ja viettää turvallisia eläkepäiviä. Saada hoitoa ja hoivaa niitä tarvitessaan sekä mahdollisuuksia toteuttaa itseään ja tavoitella päämääriään. Sellainen on mahdollista vain, jos kaikki pääsevät osallisiksi yhteiskuntaan ja mahdollisimman moni voi hankkia elantonsa kykyjensä ja mahdollisuuksiensa mukaan työtä tekemällä tai yrittämällä. Haluamme poistaa esteitä suomalaisten ahkeruudelta ja kekseliäisyydeltä.

1. Toteutetaan verouudistus, joka suosii työntekoa ja yrittäjyyttä sekä vähentää ympäristön kuormitusta ja torjuu ilmastonmuutosta.
2. Toteutetaan sosiaaliturvan kokonaisuudistus, joka takaa ihmisarvoisen elämän edellytykset, vahvistaa työnteon palkitsevuutta, kannustaa aktiivisuuteen ja säilyttää tarveharkinnan.
3. Sitoudutaan rakenteellisiin ja työmarkkinoiden toimintaa parantaviin uudistuksiin, jotka nostavat työllisyyden vähintään 75 prosenttiin vaalikauden aikana ja luovat edellytykset nostaa työllisyys pohjoismaiselle tasolle sekä taivattavat kestävyysvajetta.
4. Madalletaan kynnyksiä, jotka estävät osatyökykyisten töihin pääsyä.

“Toteutetaan verouudistus, joka suosii työntekoa ja yrittäjyyttä sekä vähentää ympäristön kuormitusta ja torjuu ilmastonmuutosta.”

5. Toteutetaan uudistus, joka avaa jatkuvan oppimisen mahdollisuudet kaikille.
6. Tunnistetaan ja poistetaan työurien keskeytyksiä ja katkoksia tuovia rakenteita ja mekanismeja.
7. Jatketaan norminpurkutyötä, lupaprosessien sujuvoittamista ja toteutetaan yhden luukun periaate elinkeinotoiminnan, työpaikkojen luomisen ja alkutuotannon toimintaedellytysten edistämiseksi. Jatketaan työtä uusien markkinoiden avaamiseksi suomalaisille elintarvikkeille, tuotteille ja palveluille.

8. Poistetaan yritysten välisen kilpailun esteitä ja helpotetaan markkinoille pääsyä esimerkiksi luopumalla apteekkilupien tarveharkinnasta, sallimalla lääkkeiden hintakilpailu ja vapauttamalla turvallisuus varmistuen itsehoitolääkkeitä päivittäistavarakauppaan.
9. Jatketaan alkoholisääntelyn keventämistä vapauttamalla viinit ruokakauppaan, keventämällä edelleen ravintolasääntelyä ja luopumalla elintarvikemyyntiä koskevista ehdoista vähittäismyynnissä.
10. Vahvistetaan Suomen houkuttelevuutta teollisuuden investointikohteena pitämällä huolta yritysten toimintaympäristön ennakoitavuudesta ja oikeusvarmuudesta.
11. Ei tehdä tempoilevaa lainsäädäntöä eikä edestakaisia veromuutoksia. Vältetään kansallista ylisääntelyä elinkeinotoiminnassa.
12. Ei päästetä kilpailijamaita karkuun kustannuskilpailukyvyssä.
13. Vastuutetaan työelämän osapuolet työrauhaa edistäviin toimiin.
14. Vaikutetaan EU:ssa määrätietoisesti sisämarkkinoiden laajentamisen ja syventämisen puolesta. Ajetaan aktiivisesti EU:n ja kolmansien maiden välisiä vapaakauppasopimuksia
15. Lisätään Suomen houkuttelevuutta kansainvälisen uuden teknologian liiketoiminnan sijoittautumispaikkana esimerkiksi vauhdittamalla Suomen julkishallinnon digitalisoitumista.
16. Toteutetaan mahdollistavaa sääntelyä, joka tekee Suomesta kiinnostavan digitaalisen liiketoiminnan kasvuympäristön.
17. Varmistetaan tiedon liikkuvuus sujuvasti viranomaisten välillä. Sitoudutaan saman tiedon kysymiseen vain kerran.
18. Vahvistetaan ihmisten oikeuksia päättää ja hyötyä itseään koskevien tietojen käyttämisestä.
19. Poistetaan työvoiman saatavuusharkinta ja myönnetään ulkomaisille tutkinto-opiskelijoille valmistumisen jälkeen automaattisesti vähintään kahden vuoden oleskelulupa.
20. Perustetaan koulutetun ja osaavan työvoiman rekrytointiohjelma ja luodaan alusta suomalaisten työntekijöiden ja ulkomaisten osaajien kohtaamiselle.

Osaamisella ja oppimisella mahdollisuuksiin kiinni

Oppiminen on edellytys nykyaikaisessa yhteiskunnassa toimimiseen. Se on myös edellytys tulevaisuuden työelämässä pärjäämiseen.

Vain harva tekee enää vuosikymmenien mittaisen työuran yhdellä ja samalla alalla, samanlaisissa tehtävissä. Suomalaisille on tarjottava keinot ja edellytykset toimia joustavasti ja sopeutua työelämän muutoksiin ja teknologian nopeaan kehitykseen. Se perustuu vahvaan yleissivistykseen, varhain opittaviin perus- ja sosiaalisiin taitoihin sekä kykyyn omaksua jatkuvasti uusia taitoja ja päivittää olemassa olevia.

21. Pidennetään esiopetus kaksivuotiseksi.
22. Alennetaan asteittain varhaiskasvatusmaksuja. Pitkän aikavälin tavoitteena on maksuton varhaiskasvatus (20 h / viikko), johon osallistuu koko ikäluokka.
23. Oppivelvollisuuden suorittamisen on toteuduttava myös sisällöllisesti perusopetuksen oppimistavoitteiden saavuttamisen kautta. Tavoitteena on oltava, että jokainen 3. luokalle siirtyvä osaa lukea, kirjoittaa ja laskea.
24. Tehostetaan oppimisvaikeuksien tunnistamista ja parannetaan varhaisen tuen saamista niihin.

“Tunnistetaan nopeasti muuttuvan työelämän tarpeet ja siirretään koulutuksessa painopistettä tutkintokeskeisyydestä osaamiskeskeisyyteen”

25. Parannetaan opettajien mahdollisuuksia käyttää aikaansa varsinaiseen työhönsä eli opettamiseen ja oppilaiden kohtaamiseen.
26. Mahdollistetaan kaikille terveelliset ja turvalliset koulut oppimis- ja työympäristöinä.
27. Vahvistetaan yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen profiloitumista, yhteistyötä ja työnjakoa.
28. Käynnistetään suunnitelmallinen ohjelma TKI-panosten nostamiseksi neljään prosenttiin BKT:sta.
29. Monipuolistetaan korkeakoulujen mahdollisuuksia kerätä yksityistä rahoitusta.
30. Kannustetaan toisen asteen ja korkea-asteen opiskelijoita osallistumaan vaihtoon.
31. Tunnistetaan nopeasti muuttuvan työelämän tarpeet ja siirretään koulutuksessa painopistettä tutkintokeskeisyydestä osaamiskeskeisyyteen.
32. Korkeakoulujen koulutustarjontaa avataan nykyistä joustavammin ihmisten ja työelämän hyödynnettäväksi.
33. Rakennetaan työelämään jatkuvan oppimisen malli, jossa vastuuta on sekä työntekijällä, työnantajalla että julkisella vallalla.
34. Rakennetaan edellytykset hyvin toimiville aikuiskoulutusmarkkinoille.
35. Vahvistetaan vapaan sivistystyön sekä muun omaehtoisuuden perustuvan toiminnan ja kehittymisen edellytyksiä elinikäisessä oppimisessa.
36. Oleskeluluvan saaneiden on päästävä nopeasti työhön sekä kieltä ja muita taitoja oppimaan. Lasten osallistumista varhaiskasvatukseen on edistettävä.

Vastasyntyneestä vanhukseen – pidetään kaikki mukana

Sivistyneen yhteiskunnan lähtökohta on, että ketään ei jätetä yksin, vaan jokainen saa tarvittaessa apua ja tukea.

Lähimmäisestä välittäminen kuuluu meille kaikille, mutta tärkeä rooli on myös julkisilla palveluilla ja viranomaisilla. Erityisen huomion kohteiksi on otettava lasten ja nuorten syrjäytymisen torjuminen, jossa tarvitaan yhteisöllisyyttä sekä laajaa moniammatillista yhteistyötä. Ylisukupolvinen syrjäytyminen on katkaistava. Senioriväestön rooli kasvaa niin aktiivisina kansalaisina kuin palveluiden käyttäjinä mutta myös niiden mahdollistajina. Välttämätöntä on parantaa myös työelämän tasa-arvoa.

37. Puututaan järjestelmällisesti kouluissa kiusaamiseen ja sosiaaliseen eristämiseen.
38. Laajennetaan harrastustakuuta ja vahvistetaan koulujen ja varhaiskasvatuksen liikunnallista toimintakulttuuria. Tuodaan harrastuksia koulujen iltapäiviin.
39. Edistetään liikunnallista elämäntapaa esimerkiksi vahvistamalla liikuntaneuvontaa neuvoloissa ja terveyspalveluissa. Lisätään lasten ja nuorten mahdollisuuksia liikkua monipuolisesti ja päästä kulttuuriharrastusten piiriin. Vahvistetaan taiteen perusopetusta.
40. Tunnistetaan toisen asteen koulutuksessa keskeyttämisvaarassa olevat ja tarjotaan heille yksilöllisiä tukipalveluita.

“Vahvistetaan työssä jaksamista sekä perheen ja työelämän yhteensovittamista, jotta työurat eivät katkeaisi ennenaikaisesti.”

41. Vahvistetaan kutsuntojen roolia syrjäytymisen torjunnassa ulottamalla ne koko ikäluokkaan ja laajentamalla niiden terveystarkastusta kattamaan nykyistä laajemmin myös nuoren sosiaalista tilannetta.
42. Torjutaan köyhyyttä jatkamalla työllisyyttä lisääviä uudistuksia kuten työntekoa suosiva verouudistus ja kannustinloukkuja purkava, yleistukimalliin perustuva sosiaaliturvan uudistus.

43. Tehdään työllisyyttä parantava ja etenkin naisten eläkeköyhyyttä kestävästi vähentävä perhevapaaudistus, lasten etu edelle asettaen ja turvaten erilaisten perheiden valinnanvapaus.
44. Vahvistetaan työssä jaksamista sekä perheen ja työelämän yhteensovittamista, jotta työurat eivät katkeaisi ennenaikaisesti.
45. Helpotetaan työntekoa myös eläkkeellä ollessa heille, joiden oma mielenkiinto ja jaksaminen sen mahdollistavat.
46. Vahvistetaan työtä asunnottomuuden vähentämiseksi lisäämällä etenkin suurten asutuskeskusten alueille asuntojen tarjontaa. Tehostetaan toimia ylivelkaantumisen ehkäisemiseksi.
47. Toteutetaan laaja toimenpideohjelma mielenterveys- ja päihdepalveluiden kehittämiseksi sekä mielenterveyteen liittyvän sosiaalisen leimautumisen vähentämiseksi.
48. Uudistetaan translaki ja annetaan julkinen tunnustus jokaisen luovuttamattomalle ihmisarvolle ja oikeudelle olla avoimesti oma itsensä ainutkertaisena yksilönä.
49. Varmistetaan sosiaali- ja terveystalouden tasa-arvoinen saatavuus kaikkialla mahdollistamalla yksityisten ja järjestömuotoisten palveluntuottajien käyttö.
50. Toteutetaan hoivatakuu ja työssä käyvien, omaisiaan hoitavien tuettu hoivavapaa.
51. Toteutetaan laaja valinnanvapaus ja siihen kuuluva henkilökohtainen budjetointi sosiaali- ja terveystaloudessa.
52. Otetaan käyttöön uuteen teknologiaan perustuvia menetelmiä, joilla lisätään senioreiden asumisen ja elinympäristön turvallisuutta, viihtyisyyttä ja sujuvuutta.
53. Tehdään parannuksia pienituloisimpien ja eniten sairastavien eläkeläisten asemaan ensisijaisesti takuueläkkeen ja lääkekorvausjärjestelmän ja asiakasmaksujen muutoksilla.

Turvallisuus perusoikeutena

Toimiva oikeusvaltio ja järjestystä ylläpitävät viranomaiset ovat turvallisen yhteiskunnan selkäranka.

Niiden on voitava toteuttaa tehtäviään tuloksettaasti. Tästä riippuu viime kädessä kansalaisten luottamus koko demokraattiseen järjestelmään. Nykyään on yhä enemmän ja laajemmin nähtävä myös turvallisuuskysymysten uudet ulottuvuudet, mukaan lukien hybridi-vaikuttaminen ja kansainvälinen yhteistyö. Syrjäytyminen on yksi sisäisen turvallisuuden keskeisimmistä uhkista.

54. Vahvistetaan viranomaisten mahdollisuuksia ylläpitää ihmisten oikeutta elää turvassa niin kotonaan kuin julkisilla paikoilla. Sekä poliisin, syyttäjän että tuomioistuinten voimavarojen on oltava riittävät rikosten tutkimiseksi ja laillisen järjestyksen turvaamiseksi kaikkialla maassa.

55. Toteutetaan raiskaus- ja hyväksikäyttörikosten kokonaisuudistus. Vahvistetaan seksuaalista itsemääräämisoikeutta ja uhrin asemaa. Kiristetään etenkin seksuaali- ja väkivaltarikosten rangaistuksia.

56. Vahvistetaan erityisesti lapsiin kohdistuvien rikosten tunnistamista ja niihin syyllistyneiden saattamista vastuuseen teoistaan.

57. Lisätään turvakotipaikkoja, kartoitetaan ja toteutetaan keinoja lähisuhdeväkivaltaan puuttumiseksi.

“Toteutetaan raiskaus- ja hyväksikäyttörikosten kokonaisuudistus. Vahvistetaan seksuaalista itsemääräämisoikeutta ja uhrin asemaa. Kiristetään etenkin seksuaali- ja väkivaltarikosten rangaistuksia.”

58. Turvataan huoltovarmuus niin energian, elintarvikkeiden kuin poliittisten ja kauppasuhteiden osalta.

59. Torjutaan hybridi-vaikuttamista sekä viranomaisten keinoja kehittämällä että kansalaisten valmiuksia vahvistamalla.

60. Laajennetaan ja syvennetään puolustus- ja turvallisuusyhteistyön eri muotoihin osallistumista niin EU:n kuin Naton puitteissa sekä kahden- ja monenkeskisesti.
61. Ylläpidetään asevelvollisuuteen perustuvaa uskottavaa puolustusta ja laaditaan toimenpideohjelma asepalvelukseen osallistumisasteen nostamiseksi. Turvataan reserviläisten mahdollisuudet harjoittaa osaamistaan.
62. Kehitetään asevelvollisuusjärjestelmää lisäämällä naisten mahdollisuuksia osallistua asepalvelukseen esimerkiksi kutsuntoja laajentamalla.
63. Edistetään yksityisten investointien kanavoitumista kehitysmaissa tehtäviin ilmastonmuutosta hillitseviin hankkeisiin.
64. Painotetaan erityisesti naisten ja tyttöjen koulutukseen liittyviä kehitysyhteistyöhankkeita.
65. Vahvistetaan sekä kansallisesti että EU:n kautta poliittista vakautta, talouskehitystä sekä työpaikkojen ja investointien kasvua Afrikassa.
66. Luodaan uskottava tiekartta kehitysyhteistyön 0,7 %:n BKT-osuuden saavuttamiseen.
67. Turvapaikkapolitiikassa painopistettä siirretään rajan yli tapahtuvasta hallitsemattomasta hakemisesta kiintiöpakolaisuuteen ja EU:n ulkorajalla tapahtuvaan hakemusten käsittelyyn. EU:n ulkorajojen valvonnan on oltava uskottavaa.
68. Tehostetaan rikoksiin syyllistyneiden maahanmuuttajien ja kielteisen päätöksen saaneiden turvapaikanhakijoiden palauttamista kotimaihinsa lainsäädäntömuutoksilla sekä viranomaisten toimintaa ja kansainvälistä yhteistyötä vahvistamalla.

Elinvoimaiset kaupungit ja koko maan mahdollisuudet

Kaupungit ovat kasvun ja elinvoiman moottoreita. Ne ovat myös kulttuurin ja innovaatioiden syntyalustoja.

Joka päivä miljoonat kohtaamiset ja miljoonat ideat synnyttävät uusia tapoja vastata tarpeisiin, ratkaista ongelmia ja parantaa ihmisten elämää. Kaupunkien muodostamien markkinoiden luoma dynamiikka ja kysyntä mahdollistavat myös ympäröivien alueiden ja maakuntien säilymisen elinvoimaisina ja niiden kehityksen. Kaupunkien tarjoamat mahdollisuudet ihmisten ja koko maan hyvinvoinnille on otettava käyttöön. Kaupunkiseutujen työssäkäyntialueet on saatava toimimaan järkevällä liikennesuunnittelulla. Kaupungeista on muodostettava verkosto kaupunkien välisillä nopeilla liikenneyhteyksillä, jotka mahdollistavat myös kaupunkien välille jäävän maaseudun kytkeytymisen kaupunkien työssäkäyntialueisiin ja samalla vähennettävä lyhyiden lentomatkojen tarvetta.

69. Edistetään suurten keskusten työssäkäyntialueiden yhdistämistä ”tunnin juna”- mallin mukaisesti. Otetaan myös alueellisten kasvukeskusten kohdalla lähtökohdaksi enintään tunnin mittaisiin yhteyksiin perustuva suunnittelu.
70. Kytetään maan eri osat kaupunkivetoiseen kasvuun vahvistamalla päärataa ja käynnistämällä ratojen teknisen nopeuden, kaksoisraiteiden ja sähköistämisen suunnittelu.
71. Kehitetään valtakunnallisesti merkittävien, suurten liikennehankkeiden nopeuttamiseksi uudenlainen, vaalikausien yli menevä rahoitusmalli.
72. Laajennetaan työsuhdematkalipun ja työmatkavähennyksen sekä autoedun käyttöä monipuolisempien ja ympäristöystävällisempien liikkumisvaihtoehtojen lisäämiseksi.

“Vaalitaan kulttuuri- ja luonnonmaisemia yhteisenä kansallisena perintönä ja lähimatkailukohteina.”

73. Vahvistetaan tieliikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta jatkamalla korjausvelkaohjelmaa sekä pidetään pääväylien ulkopuolisen tieverkon kunnosta huolta muun muassa metsätalouden arvoketjun toimivuuden varmistamiseksi.

74. Toteutetaan parlamentaarisen liikenneverkkojärjestelmän ehdotuksia liikenteen uusien palveluiden, innovaatioiden ja automaation edistämiseksi sekä liikenteen päästöjen vähentämiseksi.
75. Vahvistetaan kaupunkien innovaatioympäristöjä, joissa korkeakoulut, tutkimuslaitokset ja yritykset yhdessä kehittävät tulevaisuuden ratkaisuja, esimerkiksi innovaatioallianssien kautta.
76. Vaalitaan kulttuuri- ja luonnonmaisemia yhteisenä kansallisena perintönä ja lähimatkailukohteina.
77. Vahvistetaan kaupunkikulttuurin, kulttuuri- ja liikuntapalveluiden sekä muun hyvinvointia edistävän virikkeellisen toiminnan saavutettavuutta.
78. Tuetaan maaseutuelinkeinojen mahdollisuuksia hyötyä kasvavien kaupunkiseutujen kehittyvistä markkinoista muun muassa helpottamalla raaka-aineiden jalostamista jo tiloilla.

Ilmastonmuutos ja ympäristönsuojelu

Kukaan ei voi väistää kysymystä ilmastonmuutoksesta kuten ei myöskään ympäristön puhtaudesta ja lajien säilymisestä.

Suomi on monella mittarilla maailman kärkeä ympäristö- ja ilmastovastuullisuudessa, mutta meidänkin on tehtävä enemmän. Kokoomus haluaa nostaa ilmastopolitiikan ja ympäristönsuojelun kunnianhimon tasoa niin Suomessa kuin Euroopassa. Muutos alkaa jokaisen kotoa arkisista valinnoista. Myös valtiovallan keinoja tarvitaan, koska haasteet ovat yhteiset.

79. Käynnistetään kattava ohjelma fossiilisten polttoaineiden merkittävästä energiakäytöstä luopumiseksi 2030-luvulla ja ryhdytään suunnitelmallisesti ajamaan alas niiden käyttöä edistäviä ja ylläpitäviä tukimekanismeja.
80. Nostetaan EU:n päästövähennystavoite 55 prosenttiin vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä nykyisen 40 prosentin sijaan.
81. Edistetään yhteistyötä kaikilla EU-komission määrittelemillä seitsemällä strategisella alalla kestävämmän ilmastopolitiikan ja päästötavoitteiden saavuttamiseksi.
82. Edistetään päästöttömien sähköntuotantomuotojen käyttöä, uusiutuvat energianlähteet ja ydinvoima mukaan lukien.
- Nostetaan EU:n päästövähennystavoite 55 prosenttiin vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä nykyisen 40 prosentin sijaan.
83. Kannustetaan kotitalouksia ja yrityksiä ottamaan käyttöön älykkäitä energiaratkaisuja ja lisätään siten kulutusjoustojen hyödyntämisen mahdollisuuksia.
84. Helpotetaan teollisuuden ja alkutuotannon sivuvirtojen ja jätteiden hyödyntämistä raaka-aineina ja esimerkiksi energiantuotannossa.
85. Kierrätykseen kelpaamattomien muovilaatujen käyttöä vähennetään ja tarvittaessa kielletään ne kokonaan. Muoveja korvataan uusiutuvilla materiaaleilla.
86. Jatketaan toimenpiteitä Itämeren tilan parantamiseksi ja rehevöitymisen vähentämiseksi, etenkin fosforin sitomiseksi maaperään sekä vaihtoehtoisten käyttötapojen kehittämiseksi lannalle.
87. Suositetaan julkisten hankintojen kriteereillä ympäristöystävällisiä menetelmiä ja raaka-aineita sekä päästöjä vähentäviä innovaatioita.
88. Päivitetään kaivoslaki vastaamaan nykyajan vaatimuksia, ottaen huomioon sekä ympäristö- että elinkeinonäkökulmat ja yhteiskunnan kokonaisuus.
89. Pidetään Suomi mukana ympäristöystävällisten teknologioiden kehittämisessä sekä nousevien teknologioiden tarvitsemien raaka-aineiden ja niiden jalostuksen arvoketjuissa.
90. Huolehditaan retkeilyn, ulkoilun ja luontoliikunnan mahdollisuuksista ja turvataan jokamiehen oikeudet.

91. Pysäytetään luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen suojelemalla riittävän laajoja erilaisten luontotyyppien kokonaisuuksia.

92. Vahvistetaan uhanalaisia kalakantoja purkamalla nousuesteitä ja huolehtimalla kestävästä kalastuksesta.

Uudistuva ”Saa tehdä” -Suomi

Suomi tarvitsee kattavaa uudistusohjelmaa, jonka keskeiset kohdat on esitelty edellä. Yhtä tärkeää on tehdä se kestävällä ja ihmisten turvallisuutta ylläpitävällä tavalla.

Kestävä politiikka on kestävää ympäristön kannalta sekä sosiaalisesti, mutta sen on oltava myös taloudellisesti kestävää. Luvata voidaan vain se, mitä ollaan valmiita pitämään. Kustannukset sekä verotus on pidettävä kurissa ja velka hallinnassa. Suomeen on voitava luottaa, ja tästä me haluamme pitää kiinni myös tulevaisuudessa.

”Kestävä politiikka on kestävää ympäristön kannalta sekä sosiaalisesti, mutta sen on oltava myös taloudellisesti kestävää.”

Me haluamme, että Suomi on maa, joka hoitaa asiansa ja tekee osansa. Samalla se on ”Saa tehdä” -Suomi, jossa jokainen saa olla oma itsensä, tavoitella ihanteitaan, oppia uutta, tehdä työtä ja yrittää. Maa, jossa ei kadehdita eikä estetä menestymistä. Mutta myös maa, jossa voi luottaa siihen, että vaikeuksiin joutuessaan saa apua. Suomessa jokainen tulee kuulluksi ja otetuksi huomioon. Hyväksytyksi omana itsenään, vahvuuksineen ja heikkouksineen. Sellainen Suomi on maailman paras maa.